

Зомин тумани ҳокими
Ш. АБДУГАНИЕВ

МАЛАЙЗИЯДА ТАҚДИМОТ МАРОСИМИ

Ўзбекистон-Малайзия муносабатлари тарихи яна бир воқеа билан бойиди: Куала Лумпурнинг мухташам «Федерал» меҳмонхонаси мажлислар залида Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиклол ва тараққиёт йўли», «Ўзбекистон. Бозор муносабатларига ўтишни ўзига хос йўли», «Ўзбекистон иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш йўлида» китобларининг тақдими бўлди.

Тақдимот маросимида Малайзия вазирликлари, йирик компаниялар, банклар раҳбарлари, ишбилармонлар, сармоядорлар, жамоатчилик вакиллари, журналистлар ҳозир бўлишди.

Ўзбекистон давлат матбуот қўмитаси раиси Рустам Шогўломов Ўзбекистон Президентининг ҳар учала китоби ҳақида йиғилганларга афғонча матбуот берди.

— Жуғрофий нуқтаи назардан қараганда, мамлакатларимиз бир-биридан жуда йироқ, — деди тақдимот маросимида сўзга чиққан Малайзия маданият, санъат, туризм ишлари вазири жаноб Сабаруддин Чик. — Аммо талай муштарак жиҳатларимиз борки, улар бизни бир-биримизга яқинлаштиради.

Ўзбекистон ҳам, Малайзия ҳам мустамлакачилик асоратини кутган қисматдош давлатлар. Бахтимиз шундаки, биз икки мамлакат халқлари тарихнинг масъулияти лаҳзаларида, ўзимизни йўқотиб қўймадик. Истиклолга эришиб, эркин тараққиёт йўлига чиқиб олдик.

Ўзбекистон ҳам, Малайзия ҳам табиий бойлик-

лари, ақл-заковат салоҳиятига таяниб, тез суъратлар билан ривожланаётганини бу-гун бутун дунё эътироф этмоқда.

Президент Ислам Каримов жанобларининг Осие-Тини океани ҳавзаси мамлакатларига расмий сафарида да-вомида бизнинг давлатимизга ҳам ташир буюришлари, Малайзия Бош вазири Махатхир Бин Муҳаммад жанобларининг Ўзбекистонга ташир-фи савдо, иқтисодий, мала-ний алоқаларимиз мустақам-ланишига замин яратди. Бу-гунги таъдир ҳам мана шу эзгу мақсадларга хизмат қи-лиши шубҳасиз.

Ислам Каримовнинг китобларини мутлоқ қилиш асно-сида Ислам Каримов мен-да ҳам давлат арбоби, ҳам назариячи, ҳам амалиётчи сифатида қатъа таассурот қол-дири, — дея давом этди жан-об Сабаруддин Чик. — Ўзе-бекистон раҳбари иқтисодий, ижтимоий ва сиёсий-ҳуқуқий ислохотлар истиқболига ра-ван назар ташлади. Ислам Каримовнинг таъкидлашча, истиклол ва тараққиёт дасту-рини амалга ошириш жара-нида авваламбор, иқтисодий баркардорлиқни таъминлаш, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлашти-

риш жараёнларини чуқур-лаштириш, товар ишлаб чи-қариш, хизмат соҳасида чи-накам рақобат муҳитини яратиш керак. Буларнинг барчаси иқтисодиётни си-фат жиҳатидан янги босқичга кўтарди, жаҳон иқтисодий тизимига қўшилиш жара-нини тезлаштиради.

Ислам Каримовнинг иж-тимоий-сиёсий баркардор-лиқни таъминлашга доир мулоҳазаларини жуда тўғри ва уринли деб билмади. Ёш давлат учун бу аниқсиз ҳаёт-мамат масаласидир.

Китоб саҳифаларида та-лим-тарбия, ахлоқларнинг қолдирган моддий, маъна-вий бойликларни асраб-авайлаш хусусида катта жон-қуярлик билан айтилган фи-қрлар ҳам борки, бу Ўзе-бекистон раҳбарининг илм-фан, маданият, маънавият-нинг чинакам ҳомийси эканлигини даъволат бера-ди.

Ислам Каримов асарла-ри Малайзия миллий кутуб-хоналаридан муносиб урин олиб, ўқитишларимизнинг Ўзбекистон ҳақидаги тасав-вурини янада бойитишига ишончим комил.

Тақдимот маросимида кўшад сармоядорлар, иш-билармонлар, иқтисодчи-лар ҳам сўзга чиқиб, Ислам Каримов китобларидан ол-ган таассуротларини урқо-лашди.

Малайзия китобхоналари-ни қизиқтирган саволларга жавоблар берилди.

Муҳаммад РАҲМОН.
(ЎзА).

ИЖАРАЧИ ГАЛЛАКОРЛАР

Сирдарё туманидаги Охун-бобоев номида жамоа ҳужали-тининг галлакорлари 1732 тон-на дон етиштириб, шундан 1017 тоннасини давлатга топ-ширдилар. 458 гектар майдон-нинг ҳар гектаридан 38 цент-нердан ҳосил йиғиб олинди.

Ҳужалик аъзолари кел-гуси йили ҳам мул ҳосил олиш-ни ниятда 404 гектар ерга «Ин-тенсив» нави уруқ қаллади. Ёқилдан олдин гектарига 350 килограммдан аммофос соли-ниб, 260 килодан уруқ таш-ланди.

Шу кунга қадар 230 гектар ердаги ниҳоллар тулик униб чиққан бўлса, 174 гектар майдонда эса яшил майсалар буй қурсата бошладилар. Ҳозир галла пайкаларида об-тоби-да сугориш давом этаётти.

Мавжуд галла майдонла-ри 19 та ижарачи оилаларга тақсимлаб берилган. Улар уза-ро шартномага асосан етиш-тирилган галланинг 40 цент-нердан ортигини ўзлари ола-дилар. Турсунбой Тўйчиев, Хусниддин Қодиров, Файзул-ла Ортиқов каби ижарачилар маънафатдорлиқни қўзғаб, ме-хнат қилишяпти.

— Галлакорларимизнинг нияти улуг, — дейди жамоа ҳужалиги бошқаруви раиси Исокул Қўшбоқов. — Ижарачилар барча пайкалларини оби-ҳаётга қондиришни 16 ноя-брга қадар тамомлашни режа-лаштиришган.

Э. ТУЛАГАНОВ.

ПЕШҚАДАМ САРКОР

ка ускуналарнинг етишмасли-ги, пахта навларига эътибorsz-лик, оқибатда ҳосилдорлиқни-нг пасайиб кетиши, қишлоқ ҳужалиги соҳасида ислохотлар-нинг изчил олиб борилмаётган-лигининг олти кетишга жид-дий тўғрилик бўлаётти.

Куз деҳқонининг йил бўйи қилган меҳнатига ҳулоаса исайи-дан фаст еки элакин сувдан кутарилган вақт. Ҳар ким эк-канни уради, дейди халқимиз. А. Умироқов бошдаги брига-да деҳқонлари ҳам қўллама 56 гектар, ерда умид билан чигит қалашган эди. Уларнинг ҳам-ки-ҳат бўлиб меҳнат қилиши, ҳо-сил туланиш давомида агро-тех-ник тадбирларнинг ўз вақтида ўтказилиши жамоага муваффа-қият келтирди. Ҳар гектар ер-дан 30 центнердан ҳосил йиғи-тириб олинди. Давлатга салкам 200 тонна пахта сотилди.

Шунингдек, 7 гектар майдон-даги галладан ҳам баракали хир-мон кўтаришди. Ҳосилдорлик 35 центнерга етди.

А. Умироқов — тажрибали деҳқон. Анча йиллардан буён пахтачилик бригадасига етак-чилик қилади. Ҳар йили наф-кат жамоа ҳужалигидан, балки туманда пешкадам саркор си-фатида донг таратяпти.

Айниқса, бу йил у киши учун қувончли бўлди. Ўзбеки-стон Республикаси мустақили-тининг беш йиллиги байрами арафасида «Шуҳрат» медали бил-дан тақдирланди. Йилни ҳам яхши аяқлаб, еруғ юз билан уста-деҳқон эканлигини яна бир бор неботлади.

А. КАРИМОВ.

ПАРВАРИШ ҚИЗҒИН

Жорий йилда Қасби туманидаги «Галла» жамоа-шир-кат ҳужалигидан дон экылган 1300 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан ҳо-сил кўтаришди. Жами 5413 тонна дон янчиб олинди. Ре-жа 117,3 фойзага уйдлатилди. Давлатга 3.500 тонна сифатли дон сотилди.

Галлакорлар 1997 йилда бундан ҳам юксак қурсаткич-ларга эришиш ҳаракатига бар-вақт киришдилар. 1250 гектар ерга арпа ва буғдойнинг сер-

ҳосил навлари экилиб, бир те-кис ундириб олинди. Майсалар-ни сугориш, озиқлантириш аг-ротехника қоидаларига мувофиқ олиб борилаётти.

Ниҳолларни парваришлаш, айниқса, Нурат Тошев, Файрат Суҳанов, Қудрат Солиев, На-жим Жабборов, Холиқул Ами-ров, Жўрақул Эшонқулов раҳ-барлик қилаётган бригадаларда сифатли амалга оширилаётти. Бу сергайрат галлакорлар 41—49 гек-тар майдонда деҳқончилик қи-лишмоқда. Ёқилларни сугориш-

да Нурилло Суҳанов, Шуҳрат Тошев, Файзулла Жўраев, Тош-пулат Сатторов, Баҳром Авло-қуловлар ҳамкасарлари намуна бўлишяпти. Улар кунига 1,5-2 гектар ердаги усимликлари су-ва-га қондиришяпти.

Халқимизда сийрак эксанг бо-шқ, қалин сепсанг хирмон қу-расан, деган мақол бекжиз айтил-маган. Бу ҳикмат замирида кат-та маъно мужассамлашган. Шун-га амал қилиниб, уруғ қалин экилди. Майсалар яхши ривож-ланмоқда. Деҳқонлар нияти ҳо-

Куеш борлиқ учун нечо-лик керак бўлса, ҳаво, сув тирик жон учун қанчалик за-рур бўлса, маънавият ва маъри-фат ҳам одамлар учун шунча-лик аҳамиятди. Чунки маъна-вият ва маърифат, алоқат, до-нолик, инсоф, қалр-қиммат, одоб-ахлоқ, риъз-насиба, фа-ҳм-фаросат, шунингдек, ҳалол ва поклик, тўғрилиқ, дуст-би-родарона яшаш, ақл ва идрок билан иш тутишлиқ, тотув турмуш кечириш, бир-бирига ҳурмат, салоқат, вафо, анди-шалик каби инсонийлик ҳис-лат-фазилатларининг манбаи, сарчасмасидир.

Маънавият ва маърифат, хусусан, мустақиллик йўлига қирган халқ учун жуда керак. Зеро, иймон-эътиқоди бутун бўлмаган, маънавият ва маъри-фати устиворликка эришмаган халқ ўз олдига қўйган буюк мақсадларини амалга ошира олмайд, мил-лат сифатида дунёга буй қу-рсата олмайд. Тарих учун жу-да қисқа, атиги 5 йил ичида жаҳонга чиқиб, дунё таниб, ўзбекчилигимизга қойил қо-лаётган экан, бунда нафакат иқтисодиётда улдувор ишлар-ни амалга ошираётганлиги-миз, сиёсатда тўғри йўл ту-таётганлигимиз қатори тарих-да яшаб ўтган улуг мутафак-кир боболаримиз, юзлаб маъна-вият ва маърифат дарга-лари, Ислам нури каби ман-балар, сарчасмалардан тўғри, ҳаққоний фойдаланаётгани-миз, қалр-қимматларни йўлга қўётганимиз ҳам қўл кел-моқда. Мустақиллик шабла-ни эсиб, озолиқни қўлга ки-риштириб, истиқлол йўлини тан-лаётганимизнинг илк пайтлари-данқ Президентимизнинг маъна-вият ва маърифатга кат-та эътибор беришининг ҳа-тий ва рағбий маъноси бор, албатта.

Бу ҳазина инсонга ҳаётда баркардорлик бағишлайди, унинг талаблари шунчаки бойлик орттириш йўлида кўн қуриш-га йўл қўймайди, фохжалар-дан вақтида омон сақлаб қо-лади ва моддий қийинчилик қўнларидан олинган мустаҳка-малайди. Ирдан одамларга моддий қийинчилик бериш, сунг-ра маънавият тўғрисида уйлаш керак, дейилганлар ха-то қилади. Маънавият — ин-соннинг, халқнинг, жаҳоннинг, давлатнинг қуч-қура-тидир. У йўқ жойда ҳеч қачон бахт-саодат бўлмайди.

Дарҳақиқат, маънавият ва иқтисодий, агар таъбир жоиз бўлса, бири тананга оғиб бўл-са, иккинчиси қулайдир. Оёқ-си бирор ишни дундириб ба-жариб бўлмаганидек, қўн-си ҳам улкан муваффақиятга эри-шиш қийин. Ҳар иккиси бут-бўлгандагина ҳар қандай ман-зилга (мақсад нечоғлик қийин ва мушкул бўлмасин) етишиш

Президентимиз — маънавиятимизнинг бош ҳомийси

мумкин. Ҳаётда ҳам, руҳиятда ҳам худди шундай. Одам қанча-лик бой ёхуд нуфузли бўлса-ю, маънавияти, маърифати етарли бўлмаса, яъни ақл-идроқи, фа-ҳм-фаросати, одоб-ахлоқи жойи-да бўлмаса, ундай кишининг эл-юрт олдига обрў-эътибори, ка-др-қиммати қолмайди. Ақли, об-рў-эътибори, ўрин бўлмагани, унинг бу дунёдаги ҳам, у дунё-даги ҳам йўқ. Пайтавбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом айтган табаррук Ҳадиси шарифлардан бирини елта олайлик. Унда шун-дай пурмаъно жумлалар бор: «Ки-ши намоз ўқиб, рўза тутувчи-лардан бўлиши мумкин. Яхши-лиқни ениб, ёмонликдан қайтар-гувчилардан бўлиши мумкин. Аммо қиёмат кўни унинг ақли

доно ва фаҳм-фаросати, олтин-мерос сифатида қолдирган бар-ча қадриятларини қадрлай оли-ши, умумбашариёт маънавияти ва маърифати ҳазинасидан баҳ-раманд бўломоғи, Аллоҳнинг олий неъматини — ҳаёт сарвари ИНСОН шайнани доғ бўлиб ту-шувчи қусурлардан, ҳато-кам-чиликлардан ҳоли бўлиши жоиз.

Маълумки, маънавият ва маърифат ҳаёт, жаҳият ва ин-соннинг барча соҳаларини ўз ичига қамраб олади. Унинг қир-ралари жула кўп, мақсад-шаъло-рига бағоят чуқур, таъсир қучи беқисс, кенг қамровлидир. Айтиш мумкинки, маънавият ва маърифат нафакат биргина инсоннинг, балки ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳасига, инсон

бекатлари, ҳашаматли растала-рига эга бўлган бозорлар, дам олиб роҳат чиқаришган мала-ний ва истироҳат боғлари, мил-лий чойхоналар, ошхоналар, меҳ-монхоналар, спорт иншоотлари, кино-театрлар, кинескопи, моддий-маънавий, маърифат ва мала-ний масканлари қишлоқлари-миз чиройинга чирой қўшиб ту-рибди. Бир мисол келтирай. Яқинда туркиялик ишбилармон-лардан Али Аббос Чинор, Ше-нол Режаб, Сулаймон Марлон угли каби жойларимизнинг Чор-тоқ билан Янгйўқурон туманла-рига қариндош-уруғларимни-кига меҳмонга олиб бордим. Ду-стларим туманлар марказлари-ни, улардаги қурилишларни, шахсий кишиларнинг тиклаган-

ҳақида на ҳоким, на мутасал-ди кишилар қайтарди), ҳа-то уларни қилим-кечак, озиқ-овқат, савдо-сотик, тижорат жойларига айлантирилганини қуриб ека ушламасдан иложин-г қолмайд.

Одатимга қўра қаерга бор-май уч-турт муқаддас, табар-рук жойга қадим ранжиди қи-ламан, уларни зиярат этаман. Бу — китоб дукони ва кутуб-хона, бозор ва қабристондир...

Ана шу муқаддас жойларга йилда бир-икки мартаба ҳам қадим ранжиди қилимайдиган раҳбарлар борлигини эшит-ганда қай ахлоқта тушасиз? Қани, инсоф билан айтиш-чи, йилда беш-ўнга китоб ўқимаган, рўзнамалар билан ойнамаларни мунтазам ра-вишда қарамаган, ўз жойи-нинг маънавият ва маърифат марказига, китоб дуконларига китоб бозорларига тез-тез қа-дам ранжиди қилиб турмаган бошлиқ қандай қилиб ўз ту-манлиги халқига оталиқ қи-ла олади, давр, замон талаб-ларига жавоб бера олади? Бун-дай раҳбар минг бора югу-рюр қилмасин, моддий неъматларни қўпайтириш у-стида нечоғлик бош қотирма-син ҳеч нарсанинг улдасидан чиқа олмайд.

Дарвоқе, бозор муносаба-тларига утиш қўр-қурона мақ-сад эмас, балки иқтисодини унглаш, жаҳиятини унглаш йўли. Демократик давлат қўр-моқчи эканмиз, энг аввало, ижтимоий алоқат талабларига содиқ бўлиб қолишимиз ке-рак.

Шу уринда пазира бузуқ-воримнинг бир сузани келти-ришни ҳоиз, деб ҳисоблайми:

— Болам, ўзбек дегани ҳеч қачон қоринни уйламайди, ўз нафсининг галоси бўл-майди. Ҳа, ота-боболаримиз-ни оч-юпунлик, муҳтожлик, етишмовчилик, танқислик, қийинчилик қадру қиммати-ни бўлмаган, бошини эгол-маган, ақинча номуҳ, орият, ҳуриқ улдириган.

Дарвоқе, халқ донишманд-лигидида «Қурилка кунан, хорликка қўнмас», «Не емон — ор-номус емон», «Одамни очлик эмас, ор улдириди», «Ориятси одамдан қоч», «Су-зи ултани ўзи улари», «Ўз қадрини билмаган, эл қадри-ни не билсин» каби пурмаъно ҳикматларнинг қатта-қичкин-инг шури ва ҳаётига сингиб кетгани бежиз эмас, албатта.

Маънавият, маърифат ва ақ-лоқ-одоб оғиб, нур, еруғлик ва қамолот манбаидир. У — ўзбекнинг қон-қонига сингиб кетган, унинг қалбига азон айтиш орқали қириб, қалби-дан абадий урин олган ва унинг йўлини еритиб турувчи машъавадир.

Малик МУРОДОВ,
профессор.

ИЛҒОРНИНГ ҚҶЛИ ОЙДА, АТТАНГЧИДАН НЕ ФОЙДА

Туман пахтакорлари йиғим-терим мавсуми бошлангандан буён пойтахт вилояти буйича пешкадалар сафида келмоқ-далар. Шунингдек, таъкид-лаш лозимки, Бухара туманида мавсумга ҳозирлик барвақт бошланган эди.

Ҳамма ишнинг қалити ман-фаатдорлик. Шу жиҳатдан ту-манда пахта йиғим-теримда иштирок этаётган ҳар бир ки-ши билан вақтида ҳисоб-ки-тоб қилиниб, иш ҳақи ҳар беш кунда пахтазор бошида туланапти.

Мавсум бошида ҳашарчи-лар 2—2,5 минг кишини таш-кил этган бўлса, кейин улар-нинг сонин қарийб 5 минг на-фарга етди. Айниқса, «Ўзгү-ракумаш» қўшма корхона-си, «Водоканал», туман ме-хнат биржаси, «Савдопарбанк», «Меҳрибонлик уйи» ва бошқа таъкилотлар ишчи-хизматчи-лари пахтакорларга сикидил-дан ердан бермоқдалар. Қу-лиқ устида Фаффор Азаматов номи, «Бўстон», «Мустақил Ўзбекистон», А. Навоий но-ми, «Қуқорол», Саидрахим Саймоқов номи жамоа ҳужа-ликлари илгорлиқни қўндан беришмади.

Биз терим қизгин кўнлари Барот Умаров номи жамоа ҳужалиги пахтазорларида бўл-ганимизда белларига этак ту-тиб пахта териб юрган оппоқ соқолли отахонларни қўрдик. Улар сафида уруш ва меҳнат фахрийлари, Бўжа шаҳридаги «Дўстлик» маҳалласида исти-қомат қилувчи Ғолихон ота Аскарлов, Аҳроф ота Бобоев ва Яҳе ота Эргашевлар бор эди.

Теримчилар учун далада ло-зим бўлган шароит яратил-ган. Дала шийонларидида ис-сиқ овқат тайерланапти. Те-римчи ва ҳашарчилар учун ҳар қўни табобат, савдо, май-лий ва маданий хизмат тур-

ларидан фойдаланиш имконият-лари яратилган. «Тез ердэм», ав-токлуб, автодуқонлар ҳужали-ларни айлиниб хизмат қўрсат-моқда.

Ваҳоба Мирзақулони «ота-хон раисимиз» деб эъзозлаша-ди. Ёшлари олтиш еттига. Пах-тачиликда мактаб яратган усто-лардан. Саидрахим Саймоқов номи жамоа ҳужалигига раис этиб сайланганига олти йил бу-лыпти. Режалар ортгиди билан бажарилади. Ҳосилдорлик йил-дан-йилга кўтаришмоқда.

— Тошпириқни 120 фойзага уринлатишни қўзғаб турибмиз. Давлатга қамда 1900 тонна оқ олтин сотишни ният қилган-миз. Насиб этса, бунини уйда-лаймиз, — деди раис.

Пахтазорларда йиғим-терим авжида. Зайдулла Товбоев бош-лиқ бригада азаматлари ҳужа-ликда биринчи бўлиб режани адо этишди. Ғолиб зарпунослар ҳосилдорлиқни 32 центнерга ет-казишди.

«Ровот» жамоа ҳужалигидида бу-гунгача йиллик режанинг сал-кам юз фойзи миқдориди пахта тайерланди. Теримда етти юз ки-ши қатнашди. Туртта зангори кема оқ олтинни саранжомлаш-да пахтакорга маддакор бўлди. Ҳар жамоанинг ўз юлдузлари бор. Биз жамоада бўлган қуни-мизда Жамила Вафоева 266 ки-лограмм дур териб рекорд ни-жасига эришди. У бирон кун икки-юз килограммдан кам терган эмас. Йигирма кунда беш тон-нага яқин пахта терди. Ҳозирга-ча салкам ун минг сум пул олди. Ҳамида Шолмонова, Заргул Убайдуллоева, Унсин Хайитбо-евлар ҳам кунига 130—150 ки-лограммдан жаҳоҳир териб, хир-монимизга барака киритишди.

Бирини қўриб суюнасан, бошқасида уйланасан. «Дўст-лик» жамоа ҳужалигидида су-ст-кашликка йўл қўйилди. Пахта яхши очилган, терим суръати-ни оширишга шароит етарли бўлсада, йиллик режа эса ора йўлда қолди.

Бу ерда терим агрегатлари-дан ҳам яхши фойдаланил-мади. Бор-йўти 100 тоннадан зиёд ҳосил машиналар ерда-мида йиғиштирилди. Ҳужалик-да бешта техника ишлатилди. Улар ҳужажурсинга далага ки-риштирилган қурилади.

Вазирлар Маҳкамаси қаро-рида ҳар беш кунда иш ҳақи туланиши заруриги аниқ-рав-шан қайд этилган. Аммо «Дў-стлик» да теримчилар ун қу-лаб пул олишмади. Ҳужалик раҳбарлари эса бундан таъшиш-ланишмади.

— Октябрь ойининг бирин-чи ун қўнлигидида терилган пахта учун ханузгача ҳақимизни беришмади, — дейишди қўно-ниб Бувиниса Топилова ва Ка-римма Холжуманова. — Сабби-ни сўрасак, аниқ жавоб бериш-майди. Мавсумда уч-турт сум ишлайди, рўзгоримиз бут бўл-син, деб кечгача даладамиз. Меҳнатимиз натижасини эса вақтида қўрмаймиз.

Ҳа, уларнинг талаби урин-ли. Моддий манфаатдорлиқда гап кўч. Ишнинг барақаси шун-га боғлиқ. Бироқ бу ҳақиқат-ни жамоа етакчилари эсанг чи-қаришганими? Уларнинг бепа-ролиги туфайли тағимат қўн-лар бой берилди. Кейинги ап-танг бефойда.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ,
Иброҳим ТОШЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти»
муҳбирлари.

Илгор бригадаларда гектари-дан 50-60 центнердан ҳосил олиш қўзланмоқда. Ҳар қўнни тағимат қўнларидан галлакорлар айна кўнларда сув йўларини тағиматлашяпти. Майсаларни сугориш учун ирригация шо-ҳобчалари қурилатилди. Далага маҳаллий уғит ташиниш ун-та тележка ажратилган. Минерал уғитларнинг нархи йиҳоятда баланд эканини эътиборга олиб асосий қўнни минерал уғит тағиматлаш қаратилган.

Жўра ЮСУПОВ.

Қаердаки нуруний отахонлар улуғлаиб, қадр-қийматлари жойига қўйилса, уша ерда ривожланиш, тинчлик-хотиржамлик устивор бўлади. Негаки, оталар дуоси бало-қазога қалқон, ақли, тажрибаси эса ютқларга омили. Наманганликлар эса азалдан меҳр-муҳаббатни балаид тутган, кексаларнинг дуосини олган ориятли халқ. Яқинда Уччи туманидаги Наманган автотранспорт акционерлик жамиятига ҳар томонлама қўлайликларга эга бўлган маъмурий-мансий бино қуриб фойдаланишга тошпирилди. Уйяликлар бинодаги энг қўқам, шарқона усулда безатилган катта ва ёруқ хонаи нуруний қарияларга ажратилиб, «Отахонлар чойхонаси»ни ташкил эттишти. Бундан кексалик завқини суратган отахонлар беҳад мамун бўлишди.

СУРАТЛАРДА: 1. Чойхоначи Нейматжон Қобилов нуруний фахрийлар Латифбой ва Камолидин отахонлар хизматида. 2. Янги маъмурий-мансий бинони-нинг умумий қўриниши.

А. ЮСУФБОВ олган суратлар.

Қисқа сатрларда

Республика куз касаллик-лари шифохонасининг бир гуруҳ мутахассислари Наманган вилоятининг Чортоқ туманида бўлди. Зарур тиббий асбоб-ускуна ва дори-дармон билан таъминланган махсус автобус — клиникада улар маҳаллий врачлар билан бирга юзлаб кишиларни текширувдан ўтказди, беморларнинг куни шу ернинг узида муолажа олди. Айримлари эса республика шифохонасига йўланма берилди.

Алишер Навоий номидаги давлат академик катта театрининг бир гуруҳ санъаткорлари Жаңабий Шарқий Осиё мамлакатларида сафарда бўлди. Улар Гонконг ва Сингапурда «Раймонда», «Ромео ва Жульетта» каби балет спектаклини курсатдилар. П. Чайковскийнинг «Уйкулиги гузал» балети томошабинларда айниқса катта таассурот қолдирди.

Энергетиклар шахри Тахитовда спорт иншоотлари қуяётганда. Бу ерда яна бир шундай маскан — беш минг ўринли стадион қурила бошланди. Уни «Ирмонтажқурилиш» бирлашмасининг 34-кўча механизациялашган жамламаси бўлиб этмоқда.

Республика биржа фонди Қорақалпоғистон филиали қимматбаҳо қозғолар савдосини ўтказди. Унда саккизта ҳиссдорлик жамиятининг 3438 акцияси жами 4,5 миллион сўмга сотилди.

Андижон туманида иш-сизлар сони сезиларли даражада қамайди. Бу туман ҳо-қимлиги ишлаб чиққан урта мактабларни битирган ешларни касб-хунарга ургатиш ва ишлаб жойлаштириш дастури илчил амалга оширилатганига натижадир. Дастурга муво-фиқ туман ҳоқимлиги меҳнат биржаси миллий хунар-мандчилик усталари билан ешларни хунарга ургатиш тўғрисида шартнома тузди. Биржа эса уларга мош тулаш, хунар урганган ешларни эса кейинчалик доимий иш билан таъминлаш мажбу-риятини олди.

(ЎзА).

ФАРАНГ АТИРИ БУХОРОЧА ЛИБОС КИЯДИ

Парижда хунарандларнинг халқаро ярмаркаси бўлиб ўтди. Унда «Бухоро зардузи» очик турдаги ҳиссалорлик жамияти ҳам 20 турдан зиёд махсусотлари билан қатнашди.

Халқаро ярмарка иштирокчиси, бухоролик машхур зардуз, Ўзбекистон Қаҳрамони Муяссар Темированинг таъкидлашича, Париждаги энг йирик парфюмерия фабрикаси Бухоро зардузларининг атир шипаларига мослаб тиккан зар гилофларига қизиқиб қолди.

Улар атир шипалари учун қўғлаб миқдорда гилофларга буюртма қилишди.

Айни кунларда бухоролик зардузлар француз атирлари учун зар гилофлар тикишни бошлаб юбордилар.

И. САФАР, ЎзА мухбири.

МАХСУС ТАЪЛИМГА БАҒИШЛАНДИ

Юртимизда Ногирон бола-лар жамиятининг тулақонли аъзо-си бўлиб етиштирилари учун қўғ-иш қилинмоқда. Бироқ бу соҳа-да, хусусан, таълим масалалари-да ҳали талайгина муаммолар мавжуд. 13 ноябрь кунли Абдул-ла Авлоний номили халқ таъли-ми ходимлари малакасини оши-риш марказий институтиди иш-бошлаган «Махсус таълимни та-қомиллаштириш» мавзудидаги республика семинари айнан шу муаммоларни ҳал этиш йўдла-рини излашга бағишланган. Ан-жуманда республика Халқ таъли-ми, Соғлиқни сақлаш, Ижти-моий таъминот вазирликлари ЮНЕСКОнинг халқаро экспе-ртлари билан ҳамкорликда ҳам-да Япония элчихонасининг хо-мийлигида ташкил этди.

Семинар қатнашчилари ун-кун давомида ЮНЕСКО халқаро экспертларининг

мажхур мавзудаги давра суҳба-лариди иштирок этади, шунинг-дек, Япония ва Кореяда ноти-рон болалар учун жорий этил-ган махсус таълим соҳасидидаги тажриба билан танишади.

Анжуманда Япониянинг Ўз-бекистондаги фавқуллода ва мух-тор элчиси Куничи Обата, ЮНЕСКОнинг мамлакатимиз-даги координатори Барри Лейн қатнашди.

«ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ»ГА ОБУНА БЎЛИНГ

Мустақил мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий, оммавий газетаси — «Қишлоқ ҳаёти» йигирма уч йилдан бери азамат пахтакорлар, галлакорлар, чорвалорлар, миришкор богбонлар, агросаноат мажмуи барча соҳалари ходимларининг яқин ҳамроҳи, мастах-хатчиси, қумакдоши ва таянчи бўлиб келмоқда. Илгирлар тажрибасини, фан-техника ютуқларини, жаҳон деҳқончилигида эришилаётган натижаларни тарғиб этиш, қишлоқдаги олдий заҳматкаш кишилар-нинг яратувчилик меҳнатини, дунёқарашини, ору-умидларини тулақонли акс эттириш, тарихий қад-риятлар, маънавият масалаларини ёритиш ижодий жамоамизнинг асосий йўналишлари ҳисобланади. Тахририят 1997 йилда ҳам узоқ йиллар давомида шаклланган анъаналарни давом эттиришга, уларни янги-янги мавзулар билан бойитишга, истиқлол юрт-дошларимизга бераётган эркинликларни ва имко-ниятларни янада ёрқин курсатишга азму қарор қил-ган.

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги тизи-мидаги Матбуот тарқатиш бўлимидаги барча газе-та ва журналлар қаторида «Қишлоқ ҳаёти»га ҳам обуна расмийлаштирилмоқда. Газеталарга ўз вақтида обуна бўлсангиз, у мунтазам равишда хонадонингиз-га етказиб берилади. Обуна бўлиш чакана савдода харид қилишга нисбатан иқтисодий жиҳатдан фойда-диллиги, қўлайлиги билан алоҳида аҳамиятга эга.

Бу йил обуна баҳосини белгиллашда табақалашти-рилган усулдан фойдаланилди. Яъни Қорақалпоғис-тон Республикаси ва вилоятларнинг ҳар бирида газета-журналларни ташиш, тарқатишда турлича миқ-дорда сарф-харажатлар кетиши ҳисобга олинди. Тах-ририят, қозғ, буюк ва бошқа босма хона харажатлари-га вилоят ҳамда туманлар ҳудудида ташиш, тарқатиш билан боғлиқ сарфиетлар қўшилган ҳолда якуний баҳо аниқланади.

Якка тартибда обуна бўлувчилар учун индекс — 64602. Хўжалик, корхона, ташкилотлар учун индекс — 64646.

«Ўзпахтасаноатсотиш» уюшмаси жамоаси «Наманган-пахтасаноатсотиш» бирлашмасининг раиси Абдусамат Далахоновга қизи

Наргиза ДАДАХОНОВАнинг бевақт вафот этганилиги муносабати билан чуқур таъзия изхор қилади.

(ЎзА).

ЯХШИЛИК ШАРОФАТИ, ЁМОНЛИК КАСОФАТИ

Биз улкан мерос ворисларимиз

бирон сув чиқариб савобга қола-ди. Аммо ёмонлиқнинг ҳам асос-чиси одамдир. Ушбу борада ало-ма шундай деталди: «Ишга ни-яшти буюк ва бахдулк киши-лар оралашиб қолса бузилиши турган гап». Фиску фасод игво-гарлик қуроли. Бобомиз, қайсар, қўпол, одамларнинг устидан кулган.

Донишманд: «Журттага ўз су-зида туриб олган билимсиз ки-ши билан бахшлашш на мақсад эгасига ва на мақсадда бирон фойда келтиради».

Инсоният майжуд экан уни-яшати тарзи, урф-одати, анъана-лари, удулмлари, феъл-атвори до-мо уша давр ақли донишлар диққат-этибдорлига бўлади. До-нишмандларнинг хизмати шун-даки, улар ҳамма нарсани ақл то-розисига ўлчади, тафаккур қозонида қайнатади. Беруний таъбирича, «Қаҳким ва олимлар ахлоқидан таълим олиш яхши хулққа ҳаёт бахш этади, ёмон қилиқни улдиради». Ғурурла-ниш, фахрланиш ҳам инсо-нийлик белтисидир. Дили пок,

қизиклигини ортирди. Бир суз билан айтганда, мушқа одамзот учун сувлек, ҳаводек зарурдир. Бу борада бобомизнинг фикри-га эътибор беринг. «Мада-нийлашган кишилар ичидан чиққан нозик (табиати) одам-лар қўғилочар (шодлик бағиш-лайдиган) жойларга бориб ту-ришни одат қиладилар, бундай жойларга фақат нозик (табиати) кишиларгина эмас, балки бирор мушқага бошқа бўлган кишилар ҳам оҳанглар тинглаш учун борадилар... Оҳанглар эса тартибга туширилган... бўлган-дагина руҳа (қалбга) қучли таъсир этади. Чунки руҳ (қалб) тартибга туширилган нарсани қа-бул қилади ва шунинг учун ҳам у шеърга кўпроқ интилади, не-гаки шеър низоомдир, аммо руҳ мушқага тушадиган шеър-ларга янада кўчирок майл қу-яди, негаки, бунда шеърнинг тар-тиби оҳангга мос, уйғунлашган бўлади».

Беруний ешларни тарбияси-га, шогирд тайерлашга жуда кўп вақт ажратди. Шогирдларига қў-ғлаб наил-насиҳатлар қилиб, улар-ни энг аввало, инсон бўлишга ўқитди: «Қимда қим, — деб эади Беруний, — ўз изланиш-ларининг афзаллигини, қону-нийларини излаб топилса деб биларкан, у албатта ҳаммаша ўз қарашларини амалда исботлаш йўлидан боради». Алломанинг ушбу хулосаси айниқса ёш олим-ларга қўл келадди.

Аллома тўғрилиқни жуда улуғлайди. «Қўчлиқ томони-дан ботириқ деб танилган ху-лигини қўйма фикрларда тас-вирлайди. «Хоразмда юз берган исен ва галайлар сабабли, — деб эади, «Геология» китобида Бе-руний, — ишларимни тухтабди шаҳардан қўчишга мажбур бўл-дим. Шу кундан бошлаб Хора-змнинг машхур кишилари урта-сида низо юз берди. Бу ҳол менинг ишларимни тухтабди-га, кейин бошпана қилириб Ва-тандан бегона юртга қўчишга мажбур қилди».

Аллома тўғрилиқни жуда улуғлайди. «Қўчлиқ томони-дан ботириқ деб танилган ху-

Мускул УСМОНОВ, профессор.

Хеванинг 2500 йиллиги олдида ҚАЛЪА ДЕВОРИ ТИКЛАНМОҚДА

Кухна Хева узининг 2500 йиллик тўйига ҳозирлик қўрмоқ-да. Шаҳарнинг Ичон қалъа мажмуидидаги унлаб тарихий-меъморий обидалар таъмирланмоқда. Юбилейгача қалъани-нг барча деворлари тикланади. Шу кунларда унинг «Хон бозори» енидаги қисмини таъмирлаш қизгин бормоқда. Энг тажрибали уста ва хунарандлар астойдил меҳнат қилиш-моқда.

ТАНИШИНГ: «СЛОВАКОФАРМА»

Тошкентда Словакиянинг дори-дармонлар ишлаб чиқара-диган «Словакофарма» акционерлик жамияти фаолияти би-лан таништириш маросими бўлди. Бу корхона республика-мизда ҳам иш бошламоқда.

Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлигининг қабуллар уйда-шу маросим доирасида журналистлар билан учрашув бўлди. Уни Словакия Республикасининг Ўзбекистондаги элчихона-си ташкил этди. «Словакофарм» акционерлик жамиятининг раҳбарлари ва мутахассислари Словакия билан Ўзбекистон фармацевтлари узаро фойдали ҳамкорлигининг имкониятла-ри ҳамда истиқболлари тўғрисида сузлаб бердилар, саволлар-га жавоб қайтардилар.

ЯНГИ ГАЗ ТАҚСИМЛАШ СТАНЦИЯСИ

«Урганчтрангаз» корхонаси қурилиш трести соатига 220 минг кубметр газ етказиб берадиган янги тақсимлаш стан-циясини фойдаланишга тошпирилди. Бундан чорак аср муқал-дам қурилган эски станциянинг қуввати қамлиги вилоят маркази ва Урганч тумани аҳолисини табиий газ билан узлуқсиз таъминлашда узилишлар юз беришга сабаб бўлаёт-ган эди. Янги иншоот турт ой ичида қуриб битказилди.

(ЎзА).

Саломатлик туман бойлик МЕХР БАХШИДА ЭТИБ

... Кеч соат тўққиз ярим-дан ошган. Ёзининг иссиқ, дим-нафаси сезилиб турган қари-дорда ҳорғин, уйчан қиефада жарроҳ қуришди.

— Шоппилинч операция. Ёшгина келинчакнинг бир ярим метр ичганини кесипга мажбур бўлди. Уч кун... Уч кун яхши ўтса, аҳоли яхши-ланиб кетади, — шундай дея оғир қадамлар билан ўз хона-си томон йўл олди.

Шу воқеанинг бешинчи кунги оғир дард излари қури-ниб турган мушқили юзида қувонч акс эттаган ана шу беморни ҳамхоналари икки енидан қўқлиқлаб, қаридорга олиб чиқилди, суҳбатлашиб утирганлар даврада қўқли-лар.

Жарроҳ шифокор ҳаётида бундай воқеалар жуда кўп уч-райди. Бутун фикру ҳаёти ин-сонни хатарли ҳолатдан қўқ-қарнишга қаратган шифокор-ни эл улуғлайди.

— Кейинги беш йилда жар-роҳларимиз ўтказган опера-цияларда қўқилсиз ҳолат юз бермалди, — дейди Буха тумани марказий касалхонаси жар-роҳлик бўлими мудир, би-ринчи тоифали жарроҳ Мустаф Тўхтабоев.

1960 йилдан буен шифо-кор номини улуғлаб келает-

ган бу кишининг жарроҳлик фао-лиятида юқоридагидай мурак-каб вазиятлар қўғлаб бўлган. Уни-нг чегараланган иш соати ҳам, дам олиш кўни ҳам йўқ ҳисоби. Баъзи пайтларда дам олиш кўн-ларини, байрамларда ҳам у киши-ни касалхонадан топмас. Айрим кўнлари шу ерда тоғи ортира-ди.

Ҳаёт низоҳатда ширин ва му-раккаб. Қўғилмаган қувонччи ва ташвишли тасодифлар инсон ақли, тафаккурини шошириб қўяди. Қўғилсизлик баъзида ширин ҳаётга рахна солиши мум-кин. Тўқсон мингга яқин аҳоли-си бўлган Буха туманида қўғил-маган ҳолатлар юз бериши та-биий. Шундай пайтда шифокор жарроҳлар беморга шоппилинч ердан бериш учун доимо шай ҳолда турилиш талаб этилади.

— Бундай қўғилсиз тасодиф-ларда юқори малакали жарроҳ-лик ишларини вақтини ўтказмай бажаришга қиришпишмига тур-ри келиб қолади, — дейди Муста-ф Тўхтабоев. — Янги иш бошлаган йилларим эли. Юра-гига пичоқ санчилган ўспирин-ни олиб келишди. Дақиқалар ҳаёт-мамонт масаласини ҳал қи-лаётганли. Шоппилинч операция-га киришди. Тешилган юрак қискарганида 50 сантиметргача қон отилаётти. Ҳақлима келган бирдан-бир нажот йўлини тан-

ладим. Ишлаб турган юрак тара-нлашганида тайер туриб, ҳар бўлашганида биттадан чок ти-кишга улгурдим. Ишлаб турган юракни «ямадим». Шу йилга яшаб кетди. Хилма-хил автомо-биль ҳалокати юз берганида ҳам фақат тезлик билан инсон ҳаёти-ни қутқариш учун ҳаракат қила-миз. Уйлашга, ниманидир қу-тишга имкомимиз бўлмайди.

— Бундай мураккаб опера-цияларни бажариш учун зарур ускуналар ҳам бўлиши керак-да, — сураймиз унла.

— Албатта зарур. Касалхона-миз имком даражасида шундай жиҳозланган. Тажрибали шифо-кор Илхом Сатторов бошчили-гидаги реанимация бўлими ях-ши иш олиб борапти. Ашир

Темур ХАЙДАРОВ.

Суратда: шифокор Мустаф Тўхтабоев.

Бош муҳаррир Неймат ЁҚУБОВ
Рузнома тахрир хайъати: Расулмат ХУСАНОВ, Мирза-жон ИСЛОМОВ, Махмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОММИ:
«Ўзқишлоққўжаликтаяминоттузатиш»
давлат-ширкат қўмитаси
«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати»
газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
ТЕЛЕФОНЛАР, Мухаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93.
Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 36-54-52.